

Број 32/2023
Датум 20.01.2023. године

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА
ЗА 2022. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА ЗА 2022. ГОДИНУ

1. Увод

Завичајни музеј Јагодина, као установа заштите покретних културних добара, током 2022. године је обављао послове предвиђене планом рада за 2022. годину, а на основу Закона о музејској делатности, Закона о култури, Закона о културним добрима, Решења Министарства културе о утврђивању територијално надлежних музеја, Статута Завичајног музеја Јагодина, као и на основу Одлуке о буџету Скупштине града Јагодина за 2022. годину. Овај извештај о раду је сачињен на основу извештаја кустоса музеја и извештаја руководиоца служби.

2. Основна делатност

Основна делатност се одвијала по плану рада за 2022. годину, уз оправдано прилагођавање објективним околностима.

Радно време Завичајног музеја Јагодина је било од 08 до 18 часова, а суботом од 10 до 15 часова. Недељом је стална поставка повремено отворана за унапред најављене поставке.

3. Кадрови

У Завичајном музеју Јагодина је послове на заштити и коришћењу културних добара током 2022. године обављало 24 радника и то 16 радника на неодређено време 2 радника на одређено време и 6 радника по уговору о делу, а све у складу са законом. Књиговодствени и обрачунски послови обављани су, као и до сада, у оквиру заједничке службе при надлежној Градској управи.

4. Финансирани пројекти од стране Министарства културе Републике Србије у 2022. години

У 2022. години била су 2 пројекта финансирана од стране Министарства културе Републике Србије. За њих је укупно добијено 1.000.000,00 динара.

У оквиру својих области деловања, одељења и службе Завичајног музеја Јагодина у 2022. години су поднели следеће извештаје:

Археолошко одељење

Музејски саветник Смиљана Додић

✂ Инвентаризација и дигитализација грађе

Настављен је рад на инвентарисању и дигитализацији предмета Античке, Средњовековне и Збирке новца до средине 15. века. Инвентарисано 118 културних добара, 100 предмета припремљено за проглашење културним добром, у ЈИС унето 247 јединица грађе

✂ Прикупљање грађе

☞ Учесће у раду Комисије за набавку музејских предмета – 10 састанака. Решавано о статусу 230 предмета, од којих је 192 испунило критеријуме за проглашење културним добром.

☞ Покретни археолошки материјал са заштитних археолошких истраживања унутар Цркве Рођења Пресвете Богородице у Ивковачком Прњавору – манастир Ивковић, обављених у периоду од 10.10. до 04.11.2022. године, ЦКУ 5809 – студијски материјал

☞ 20 (двадесет) оловних тегова, 7 (седам) гвоздених алатки, 3 (три) гвоздена кључа, као и 3 (три) примерка Зборника Народног музеја у Београду, које је музеју поклонио г-дин Звездан Грујић, родом из Лозовика, житељ Београда - ЦКУ 5810 – студијски материјал

☞ Музејски инвентар/ културна добра се приновљавају sukcesивном обрадом теренског инвентара и посебних налаза са систематских истраживања манастира Манасија (30 јединица музејског инвентара),

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

обрадом до сада неидентификованих примерака новца у оставама (10 јединица музејског инвентара), као и студијског инвентара затеченог преузимањем Античке збирке 2019. године (78 предмета).

✂ Теренски рад

✂ Заштитна археолошка истраживања унутар Цркве Рођења Пресвете Богородице у Ивковачком Прњавору – манастир Ивковић, од 10.10. до 04.11.2022. године

✂ Систематско рекогносцирање црновршког краја 8-28.11.2022.

✂ Стручни консултант на археолошким ископавањима Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу на петрушкој некрополи

✂ Стручни консултант на археолошким ископавањима Завичајног музеја „Параћин“ на утврђењу Петрус

✂ Стручни надзор у музејима у Ћуприји, Параћину и Сењском руднику, Природњачком центру и Ресавској библиотеци у Свилајнцу, спомен кућама Стевана Синђелића у Грабовцу и Лазе Стаојановића у Кушиљеву, манастирским збиркама у Раваници и Каленићу, као и школским збиркама на територији града Јагодина и општине Свилајнац – у периоду од 22. до 27.12.2022. године.

✂ Обрада грађе и публиковање

✂ С. Додић, Ј. Трајков, *Рађање стакларства у Србији: стакло из збирки Завичајног музеја Јагодина*, Јагодина 2022 (каталог изложбе)

✂ *Средњи век у археолошким збиркама Завичајног музеја Јагодина*, Ћуприја 2022 (каталог изложбе)

✂ Web презентација музеја

✂ Обрада и припрема материјала из Манасије за инвентарисање и публиковање у оквиру монографије Републичког завода за заштиту споменика културе у Београду.

✂ Обрада материјала и израда типологије керамике са археолошких ископавања „Јерининог града“ у селу Војска

✂ Припрема научног рада о културним предметима Античке збирке са др Љубишом Васиљевићем из Народног музеја у Крушевцу

✂ Припрема експоната за Пројекат конзервације предмета од метала са сталне поставке музеја

✂ Излагачка и промотивна делатност, рад са публиком

✂ Виртуелна изложба *Како настаје стакло, Преглед стакларства кроз историју и археолошке збирке Завичајног музеја у Јагодина* на Web страници музеја

✂ Изложба *Рађање стакларства у Србији: стакло из збирки Завичајног музеја Јагодина* од 12. маја 2022. – и даље траје

✂ Изложба *Средњи век у археолошким збиркама Завичајног музеја Јагодина*, Музеј Хореум Марги – Равно, Ћуприја од 24. јуна – 20. јула 2022. године

✂ Више стручних вођења по Сталној поставци

✂ Неколико стручних експертиза новца, накита и налаза оруђа

✂ Шест објава на блогу музеја

✂ 15 чланака у Новом путу, Новостима, порталима, стрип у недељнику Време, 5 видео прилога за РТС, Коперникус и ТВ Поморавље

✂ Приказ изложбе *Рађање стакларства у Србији: стакло из збирки Завичајног музеја Јагодина* у Часопису Националног комитета Међународног савета музеја ICOM 16, из пера др Љубише Васиљевића

✂ Стручно усавршавање

✂ Учесће на Скупштини Српског археолошког друштва 26-28.05.2022. у Прокупљу

✂ Учесће на округлом столу посвећеном академику Николи Тасићу у организацији Центра за научно – истраживачки рад САНУ, Одељења у Крагујевцу 02. 12. 2022

Виши кустос Соња Перић

1. ОБРАДА и ПУБЛИКОВАЊЕ МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА
 - 1.1. Музејска документација, реинвентар и инвентар, дигитализација музејске грађе кроз Јединствени информациони систем за музеје(245 уноса);
 - 1.2. Фотографисање музејских предмета (442 снимака);
 - 1.3. Започета обрада покретног археолошког материјала ЦКУ 5811 (око 3000 фрагмената керамике, камена, неколико костију и металних предмета) прикупљеног рекогносцирањем кроз пројекат „Систематска археолошка перспекција јагодинског краја“ (децембар 2022.)
2. ТЕРЕНСКИ РАД
 - 2.1.Обилазак археолошких ископавања и археолошке екипе у Дреновцу и упознавање са новим резултатима истраживања (03.08.2022);
 - 2.2. Учешће у заштитним археолошким ископавањима цркве Рођења пресвете Богородице у Ивковачком Прњавору(17.10.– 04.11.2022.)
 - 2.3. Археолошка перспекција јагодинског краја (07–28-11.2022.) рекогносцирање терена слива Белице и црновршких села у оквиру пројекта Систематска археолошка перспекција јагодинског краја“ финансираног од Министарства културе РС у сарадњи са Археолошким институтом у Београду;
3. ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ
 - 3.1 Обилазак музеја, спомен куће и збирки библиотека, школа и Манастира Раваница и увид у стање културних добара и документације и саветодавна улога, на територији надлежности (Ћуприја, Параћи, Сењски рудник, Свилајнац, Деспотовац и Рековац) са израдом извештаја (22-29.12.2022.);
4. РАД СА ПУБЛИКОМ, РАДИОНИЦЕ, ПРОМОЦИЈЕ И ДРУГО
 - 4.1. Пријем публике на сталној поставци, у оквиру редовног ангажовања;
 - 4.2. Организовање креативне радионице Магична стакленка у оквиру манифестације Музеји за 10 (17.05.2022) и учешће у радионици Креативни отпад (19.05.2022);
5. СТРУЧНИ СКУПОВИ и ОБУКА
 - 5.1. Учешће на Скупштини музејског друштва Србије у Етнографском музеју у Београду (08.04.2022);
 - 5.2. Учешће у раду 45. скупа Српског археолошког друштва и Археолошке скупштине одржане у Прокупљу(26-28.05. 2022);
 - 5.3. Учешће на округлом столу „Сећање на академика Николу Тасића“у Универзитетској галерији, у организацији Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, (02.12.2022);
6. ПРЕВЕНТИВНА КОНЗЕРВАЦИЈА И КОНЗЕРВАЦИЈА
 - 6.1. Праћење услова чувања у музеју, праћење стања и промена силика гела у посебној музејској витрини.
 - 6.2. Конзервација 52 предмета од металаиз Збирке металних доба, кроз пројекат „Конзервација и рестаурација предмета од метала и комбинованих са металом из фонда Завичајног музеја Јагодина“;
7. САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОЈЕДИНЦИМА И ПОСЕТЕ ДРУГИМ МУЗЕЈИМА И ИЗЛОЖБАМА
 - 7.1. Гостовање изложбе „Камен у праисторији“ у Завичајном музеју Петровац на Млави, транспотр изложбе, отварање изложбе, враћање експоната по завршетку изложбе у јагодински музеј (03.03-11.04.2022);
 - 7.2. Сарадња са Музејом Војводине на организацији изложбе и каталожних јединица за пратећу публикацију,„Сан неолитске ноћи“ у оквиру манифестације Нови Сад – Европска престоница културе, ношење предмета у Музеј Војводине, посета изложби (02.09.2022), експонати су враћени 20.10.2022.
 - 7.3. Сарадња са Археолошким институтом у Београду на реализацији пројекта „Систематска археолошка перспекција јагодинског краја“;
 - 7.4. Сарадња са Археолошким институтом у Београду, потписан Споразум о сарадњи на реализацији научно-истраживачког пројекта THE FLOW (30.11.2022).
8. ПРОЈЕКТИ
 - 8.1. Писање (јануар 2022),руковођење и реализација пројекта подржаног од Министарства културе РС „Систематска археолошка перспекција јагодинског краја“ (03.08.2022 – 15.12.2022)

- 8.2. Писање (јануар 2022), руковођење и реализација пројекта подржаног од Министарства културе РС „Конзервација и рестаурација предмета од метала и комбинованих са металом из фонда Завичајног музеја Јагодина“ (03.08.2022 – 12.12.2022)
- 8.3. Писање пројекта за конкурс Министарства културе и аплицирање на конкурс за изложбу „Кости“ Археолошког и природњачког одељења (јануар 2022.) (пројекат није подржан)

9. МЕДИЈИ

- 9.1. Текст за недељник Нови пут – С. Додић, С. Перић, Опшности Јагодине до првог помена града – Археолошка налазишта у граду Јагодина, стр. 10 (26.01.2022);
- 9.2. Текст за недељник Нови пут – С. Перић, „Камен у праисторији“ у новом светлу – Гостовање изложбе Завичајног музеја Јагодина у Петровцу на Млави, стр. 11 (09. 03.2022);
- 9.3. Текст за недељник Нови пут – С. Перић, Најлепше жене неолита из јагодинског музеја на изложби „Сан неолитске ноћи“ стр.11 (14.09.2022);
- 9.4. Текст за недељник Нови пут – С. Перић, Јесен археолога – Започета систематска археолошка проспекција јагодинског краја, стр.7 (23.11.2022);
- 9.5. Текст за недељник Нови пут – Министарство културе РС подржало два пројекта Завичајног музеја Јагодина у 2022. години – Евидентирана 43 локалитета и конзервирано 115 музејских предмета, стр.11 (14.12.2022);
- 9.6. Блог музеја на сајту Музеја: Успешна сарадња БиоСенс института у Новом Саду и Завичајног музеја Јагодина (17.02.2022);
- 9.7. Блог музеја на сајту Музеја: Игра стаклених посудица (18,05.2022);
- 9.8. Блог на сајту Музеја: Минијатурне керамичке фигурине из неолита – дечје играчке (02.08.2022);
- 9.9. Блог на сајту Музеја: Најлепше жене неолита из јагодинског музеја на изложби „Сан неолитске ноћи“ (09.09.2022);
- 9.10. Блог на сајту Музеја: Јесен археолога (21.11.2022);
- 9.11. Блог на сајту Музеја: Чуvari прошлости (13.12.2022);
- 9.12. Снимање прилога за емисију „У средиште приче“ РТС, на сталној поставци (09.09.2022);
- 9.13. Снимање прилога за КЦН Јагодина на терену у току рекогносцирања (25.11.2022) прилог је емитован 25.11.2022;

10. КОМИСИЈЕ

- 10.1. Рад Сталне комисије за одређивање цена књига, публикација и других штампаних материјала, као и цена издавања галерије Завичајног музеја Јагодина;
- 10.2. Учешће у раду Комисије за попис основних средстава (децембар 2022).

Историјско одељење

Музејски саветник Душко Грбовић

ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ

У протеклом периоду прикупљена путем поклона, личног активношћу и активношћу сарадника 141 (сто четрдесет једна) јединица грађе (10 примерака штампе, 1 укоричени комплет листа „Нови пут“ за 2021. годину, 28 плаката, 86 примерака пропагандног материјала, 1 застава, 3 пропагандна упаљача, 4 пропагандне оловке, 2 летка, 1 програм фестивала „Дани комедије“, 4 билтена фестивала „Дани комедије“).

Нотирано је да је из листа «Политика» исечено 2 (два) текста ткоји се односе на Јагодину и Средње Поморавље.

Из листа «Нови пут» скенирано је 13 (тринаест) текстова који се односе на активност Завичајног музеја, раднике и сараднике установе.

ОБРАДА ГРАЂЕ

У Централну књигу уласка унето је укупно 12 (дванаест) јединица грађе.

Статус културног добра стекло је 9 (девет) јединица грађе (2 новоприбављена предмета и 7 раније прибављених предмета).

Добијене нове инвентарне књиге сходно новим прописима који се односе на музејску делатност. У нове инвентарне књиге збирки унети су подаци за 261 (двеста шездесет један) предмет (збирка застава (1), збирка карата,

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

мапа и географских одлика (3), збирка плаката и пропагандног материјала (4), збирка архивалија (6), збирка старе и нове штампе (42), збирка оружја и војне опреме од 16. века до данас (200)).

У табелу Студијске збирке збирке архивалија унети подаци за 43 (четрдесет три) јединица грађе.

У Јединствени информациони систем Србије (ЈИС) унети су подаци за 249 (двеста четрдесет девет) предмета.

Везано за попис вршено је и одређивање вредности предмета по збиркама. Комплетно обрађено 5 збирки, а обухваћено је 623 (шесто двадесет три) предмета (збирка новца од средине 15. века до данас (569), збирка карата, мапа и географских одлика (3), збирка печата (5), збирка плаката (4), збирка старе и нове штампе (42)).

У оквиру пројекта колегинице Соње Перих, археолога, на конзервацију дато 47 (четрдесет седам) јединица грађе (7 примерака хладног оружја и 40 предмета из збирке знамења). Конзервација још није завршена.

Музејски фотограф је начинио 554 (петсто педесет четири) дигитална снимка за потребе овог дела Историјског одељења.

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2022. године била је следећа изложбена активност:

- Окончано гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“, Градски музеј Вршац (изложба отворена 10.11.2021. (продужено трајање до 20.01.2022))
- Део панора (12) изложбе „Јагодина у Првом светском рату“ био постављен 19. маја 2022. у сали за физичко О. Ш. „Бошко Ђуричић“ у оквиру манифестације посвећене песнику Милутину Бојићу поводом 130 година од његовог рођења („Велики рат у срцима малих људи и једног великог песника“). Ова манифестација је била део програма Завичајног музеја у оквиру музејске манифестације „Музеји за 10“.
- На захтев и у сарадњи са Градским позориштем Јагодина реализована изложба „75 година Градског позоришта Јагодина (1947-2022)“, хол мале сале Културног центра „Светозар Марковић“ (13. октобар-1/2 новембра 2022).
- Активност везана за гостовање изложбе „Генерал Душан Додић-јунак Великог рата“ у Универзитетској галерији у Крагујевцу.

ПУБЛИКОВАНИ ТЕКСТОВИ-РАДОВИ

1. *ИСТОРИЈСКО ОДЕЉЕЊЕ*, Невена Цветковић ...и др., *ВОДИЧ КРОЗ ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ ЈАГОДИНА*, Завичајни музеј Јагодина, Јагодина 2021, стр. 122-141 (коаутор са Јасмином Трајков)
2. *РУСКЕ ПЕШАДИЈСКЕ САБЉЕ М.1817 У НАОРУЖАЊУ СРПСКЕ ВОЈСКЕ ИЗ ЗБИРКЕ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА*, Митолошки зборник, 44, Центар за митолошке студије, Рача 2021, стр. 273-284
3. *ИЗ ЗБИРКИ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА – ПРВИ СВЕТСКИ РАТ У РАТНИМ ДНЕВНИЦИМА ДУШАНА ДОДИЋА И ВОЈИСЛАВА МАРЈАНОВИЋА* (текст предавања у Основној школи „Бошко Ђуричић“, Јагодина, 19.5.2022)
4. *ОСЛОБОЂЕЊЕ ЈАГОДИНЕ И ОКОЛНОГ ПОДРУЧЈА 1944. ГОДИНЕ*, Културолошки кругови, 4-5 (2019-2020), Јагодина, СЗР „ГРАФИКА ТРУМПИЋ“, КРУГ ПРИЈАТЕЉА ПИСАНЕ РЕЧИ, НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „РАДИСЛАВ НИКЧЕВИЋ“, 2022, стр. 74-90
5. *Музејско одељење при Градској државној архиви – Прилог историји повезаности Завичајног музеја Јагодина и Историјског архива Јагодина*, Међународно архивистичко саветовање 6-8. октобар 2021. Нови Сад – Прошлост која траје, Архивска грађа у теорији и пракси, Зборник радова, 5, Београд-Нови Сад, 2022, стр. 471-491
6. *Из историје позоришног живота у Јагодини – 75 година Градског позоришта Јагодина (1947-2022)*, Нови пут, број 2813, година LXXVII, Јагодина, 2. новембар 2022, стр. 11

У штампи:

1. *ТУРСКЕ ПЕШАДИЈСКЕ ПУШКЕ СИСТЕМА МАУЗЕР М. 1887 ИЗ ЗБИРКЕ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА* (Топлички зборник 7)
2. *МИЛОВАН МИЛОРАДОВИЋ ИЗ ЈАГОДИНЕ, РЕЗЕРВНИ ОФИЦИР ДРУГОГ ПЕШАДИЈСКОГ ПУКА „КЊАЗ МИХАИЛО“* (зборник радова са научног скупа „110 ГОДИНА ОД МОБИЛИЗАЦИЈЕ ГВОЗДЕНОГ ПУКА У ОСЛОБОДИЛАЧКИМ РАТОВИМА СРБИЈЕ – СРПСКА ВОЈСКА У ИСТОРИЈИ И ТРАДИЦИЈИ“ одржаног у Прокупљу од 7. до 9. октобра 2022. године)

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

У Градском музеју Вршац одржана промоција књиге: Душан Додић, *Ратни дневник 1918-1919*, приредили Душко Грбовић, Јелена Вукчевић, Јагодина-Трстеник 2018.

У основној школи «Бошко Ђуричић» одржано предавање «ИЗ ЗБИРКИ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА – ПРВИ СВЕТСКИ РАТ У РАТНИМ ДНЕВНИЦИМА ДУШАНА ДОДИЋА И ВОЈИСЛАВА МАРЈАНОВИЋА». Предавање је одржано 19. маја у оквиру манифестије о песнику Милутину Бојићу поводом 130 година од његовог рођења („Велики рат у срцима малих људи и једног великог песника“). Ова манифестација је била део програма Завичајног музеја у оквиру музејске манифестације „Музеји за 10“. Предавање је пратило неколико стотина људи.

Учествовао на научном скупу „110 ГОДИНА ОД МОБИЛИЗАЦИЈЕ ГВОЗДЕНОГ ПУКА У ОСЛОБОДИЛАЧКИМ РАТОВИМА СРБИЈЕ – СРПСКА ВОЈСКА У ИСТОРИЈИ И ТРАДИЦИЈИ“ одржаном у Прокупљу од 7. до 9. октобра 2022. године са радом под називом «МИЛОВАН МИЛОРАДОВИЋ РЕЗЕРВНИ ОФИЦИР ДРУГОГ ПЕШАДИЈСКОГ ПУКА «КЊАЗ МИХАИЛО» ИЗ ЈАГОДИНЕ».

Нотирано је да је урађена 31 потврда за пререгистрацију оружја.

Говорио групама посетилаца на сталној изложбеној поставци.

Рад са странкама по разним питањима (процена вредности предмета, помоћ око тражења података за њихове претке и друго).

Узео учешћа у активностима Музејског друштва Србије. Био активан и у Секцији историчара МДС.

Учествовање у активностима НК ИСОМ Србија огледало се кроз активност у раду удружења електронским путем.

Извештај је састављен на основу увида у дневник рада, електронску базу података (ЈИС), Централну књигу уласка (ЦКУ), инвентарних књига, на основу податка музејског фотографа, податка добијеног од лица задуженог за ЈИС, пописа музејске грађе.

Уметничко одељење

Музејски саветник др Бранислав Цветковић

1. Теренски изласци

- обављен обилазак манастира Раванице у склопу покретања пројекта истраживања комплекса, хронологије дограђивања припрате и фазне израде живописа у наосу и припрати;

- обиласци Ћуприје и Музеја „Хореум Марги – Равно“ у оквиру планирања и спровођења делатности у склопу територијалне надлежности по Решењу бр. 4581 Министарства културе и информисања РС, Службени гласник РС бр. 102 од 26. октобра 2021 (предложени су снимање фасадне пластике и старих кућа, обрада археолошке грађе из Раванице са сталне поставке итд);

- обављано додатно снимање већег броја споменика на Старом гробљу у Јагодина;

- учешће у улози стручног консултанта у археолошким ископавањима цркве у Ивковићу;

- обилазак музеја и збирки на територији Округа (Деспотовац, Ћуприја, Раваница, Каленић) ради надзора у оквиру територијалне надлежности.

2. Прикупљање грађе

- обављан редовни рад у *Комисији за откуп и набавку музејског материјала*.

3. Обрада грађе

- ажурирање дигитализоване грађе по збиркама;

- започето попуњавање нових инвентарних књига по збиркама.

4. Изложбена делатност

- наставак припреме изложбе изабране грађе из *Збирке скулптура*.

5. Конзервација и заштита музејских предмета

- предата грађа за конзервацију из *Збирке културних предмета*;

- пружио помоћ током припрема пројекта Архитектонског факултета Универзитета у Београду за израду идејног пројекта адаптације и реконструкције зграде Музеја за коју су добијена нова средства на конкурс Министарства културе РС;

- помагао двојома екипама са Архитектонског факултета у Београду током ласерског снимања интеријера и екстеријера Музеја у склопу израде идејног пројекта адаптације и реконструкције зграде Музеја.

6. Публиковање резултата истраживања и обраде музејске грађе

- *The Royal Imagery of Medieval Serbia*, у: Meanings and Functions of the Ruler's Image in the Mediterranean World (11th–15th Centuries), The Medieval Mediterranean. Peoples, Economies and Cultures, 400-1500, ed. F. Andrews, Volume 130, Brill, eds. M. Bacci, M. Studer-Karlen, M. Vagnoni, Leiden – Boston 2022, pp. 172-218.

- *Вук Лазаревић у писаним и ликовним изворима*, у: Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности XII, Научни скуп Деспотовац – Манасија 20. август 2021, ур. Г. Јовановић, Деспотовац 2022, стр. 51-88 (Vuk Lazarević in Written and Pictorial Sources, pp.73-74).

7. Учешће на скуповима и семинарима

- *Ниш и Византија*, 3. јун 2022, Универзитет у Нишу, Ниш;

- *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности XIII*, Деспотовац, 22. август 2022;

- стигао ми је здружени позив од Универзитета у Волосу, Универзитета у Солуну и Ефората за заштиту културних добара Лариса за учешће на научном скупу у част проф. др Пола Магдалина који ће бити одржан у Дијакхронијском музеју у Лариси 16. и 17. септембра 2023;

- прихватио позив Института за историју уметности Бугарске академије наука за учешће на научном скупу у Софији на пролеће 2023, и доставио наслов и апстракт рада.

8. Педагошко-пропагандни рад

- текстови за блог музејског веб-сајта (*Има ли Јагодина палату Sans Souci ?*, 21. јун 2022; *Ласерско тродимензионално снимање зграде Музеја*, 10. октобар 2022; *Све крупнија археолошка открића Михаљског лета у Ивковићу*, 10. новембар 2022; *Сећамо се Свете Шумаревића*, 21. новембар 2022; *Проклет био... (!?)*, 5. децембар 2022; *Повесна збиља, дарови и записи*, 19. децембар 2022; *Између потреба и сурове стварности*, 28. децембар 2022);

- снимање ТВ прилога о ископавањима у манастиру Ивковић, ТВ Коперникус Јагодина.

9. Стручно усавршавање

- наставак припрема за једногодишњи боравак у Дамбартон Оуксу, Вашингтон, САД.

10. Учешће у пројектима и сарадња

- Балканолошки институт САНУ је продужио моје формално учешће на пројекту;

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

- сарадња са Старом црквом на припреми пројекта конзервације и обнове иконостаса;
- онлајн учешће у одбрани докторске дисертације Мајне Паријез из Требиња на Универзитету у Загребу у својству члана Комисије, 29. април 2022;
- рецензија за научни рад др Ане Адашинскаје, *Likeness Is in the Eye of the Beholder: Byzantine Portraiture in Art Historiography and Byzantine Perception* за часопис *Actual problems of the theory and history of art*, Москва;
- рецензија за научни рад др Драгоша Настасојуа *Byzantine and Gothic Side-by-side: Stylistic Diversity under a Single Roof in the Churches of Late-medieval Transylvania*, за часопис *Actual problems of the theory and history of art*, Москва;
- рецензија за научни рад др Јакова Ђорђевића, *What Should a Monk Do with the Damsel in Distress? The Rescue of the Princess in the Context of the Chapel of St George at the Hilandar Monastery*, за часопис *Етноантрополошки проблеми*, Београд;
- рецензија за научни рад др Катарине Митровић, *Краљица Јелена као супруга*, за Зборник радова Међународне мултидисциплинарне конференције „Краљ Милутин и доба Палеолога“, Скопље – Београд;
- рецензија за научни рад анонимног аутора, *Portraits of Uroš II Milutin as King and Founder in Serbian Monumental Painting*, за Зборник радова Међународне мултидисциплинарне конференције „Краљ Милутин и доба Палеолога“, Скопље – Београд;
- рецензија за научни рад др Дионисиоса Мурелатоса, *Representations of donors holding a model of a church in Late Byzantine territory and its neighbors*, за Зборник радова Међународне мултидисциплинарне конференције „Краљ Милутин и доба Палеолога“, Скопље – Београд;
- рецензија за научни рад Елене Немикине, *Deesis in the Wall Paintings of the Northern Macedonia during Period of Serbian Rule: Iconographic Aspects and Development*, за Зборник радова с научног скупа „Ниш и Византија“ 2022, Ниш;
- рецензија за научни рад Елене Дјатлове, *Deesis in the Wall Paintings of Macedonia in the 12th–13th Centuries: Iconographic Aspects and Development*, за Зборник радова с научног скупа „Ниш и Византија“ 2022, Ниш;
- покренут музејски пројекат *Манастир Раваница: археологија, фортификације, црква, зидно сликарство*, ЗМЈ бр. 272/2022;
- настављено учешће у међународном пројекту COST истраживања текстила и костима;
- наставак пројеката *Манастир Нова Павлица и Трсатски реликвијар*.

Музејски саветник Јасмина Трајков

1. ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ

Збирке су обogaћене за укупно **32 предмета**.

1.1. Поклон:

- Предмете су поклонили Мирјана Тодоровић (Јагодина), Гордана Обрадовић (Јагодина), Десанка Стаматовић и Милан Обрадовић (Београд), Зоран Станковић (Јагодина), Душица Милачић (Јагодина), Ђорђе Филиповић (Јагодина), Смиљана Додић (Јагодина), Настасија Вукићевић Сенал (Француска)

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

Збирка реалија: 10 предмета; Збирка сликарства: 7 предмета (5 у збирци, 2 студијски материјал); Збирка предмета од стакла: 2 предмета; Збирка фотографије до 1941. године: 2 предмета; Збирка покућства: 8 предмета; Збирка одевања: 4 предмета; Збирка технике: 1 предмет

2. ДОКУМЕНТАЦИЈА

2.1. У ЛИС је унето укупно 34 предмета

2.2. У нове инвентарне књиге унети сви предмети из задужених збирки

2.3. Рад у оквиру Службе за документацију:

- у хемеротеку унето: 28 јединица и 14 јединица у евиденцији видео прилога
- Одрађен и прослеђен упитник музејима на територији која је у надлежности ЗМЈ
- вођена евиденција стручног и научног рада кустоса и документација едукативних програма

3. СТРУЧНИ РАД

3.1. Позајмице и давање на увид:

- 1) Душко Грбовић - позајмица: налив перо, збирка реалија, инв.бр. 42 за потребе излагања на изложби у Универзитетској галерији у Крагујевцу
- 2) Музеј примењене уметности - позајмица: предмети из збирке стакла инв.бр. 2, 3, 7, 8, 28, 150 и 14 уломака стакла из студијске збирке за потребе излагања на изложби „На стакленом путу“

3.2. Објављени радови:

- 1) С. Додић, Ј. Трајков, Рађање стакларства у Србији: стакло из збирки Завичајног музеја Јагодина, Јагодина 2022. (каталог изложбе)

3.3. Теренски рад:

- евидентирање радова Илије Вукићевића који се налазе у приватном власништву
- фотографисање града за потребе припреме фото конкурса ФУМ - 2022

4. ИЗЛОЖБЕ

- **Рађање стакларства у Србији** – коаутор изложбе, поставка изложбе, оглашавање, организација и реализација отварања изложбе.

Резолуцијом Генералне скупштине Уједињених нација 2022. година проглашена је Међународном годином стакла и посвећена је његовој научној, економској и културној вредности. Територија Града Јагодина је колевка националне производње и индустријализације стакла у обновљеној Србији јер је овде основана прва стаклара 1846. године. Стога се Завичајни музеј Јагодина придружио обележавању Међународне године стакла изложбом на којој ће представити стакло из музејских збирки израђено у периоду од касне антике до средине 20. века, а коју је публика видела у току манифестације „Музеји за 10“.

трајање: 12.мај 2022. – још увек траје
место одржавања: Завичајни музеј Јагодина

5. САЈТ МУЗЕЈА

За потребе сајта ЗМЈ у току 2022. године рађено на:

- 18 блогова
- 5 виртуелних изложби
- унете три изложбе у архиву изложби
- припремани текстови других кустоса са објављивање на сајту

- остали послови на уређивању сајта

6. ЕДУКАТИВНО – ПРОПАГАНДНИ РАД

- Снимљено 7 прилога за ТВ Коперникус – Јагодина и РТС
- Вођење по поставци ученика основне школе
- Час у музеју - тематска вођења ученика трећег разреда основних школа
- Промоција издања ЗМЈ одржана у оквиру манифестације „Музеји за 10“
- Приређена два фото конкурса „Фотографија у музеју – ФУМ“ у току маја и септембра у циљу промоције и афирмације фотографије. Одрађено оглашавање, жирирање, израда каталога изложбе и виртуелне презентације најбољих снимака.

7. ИЗЛОЖБЕ У ПРИПРЕМИ

- Ретроспективна изложба Илије Вукићевића - рад на тексту каталога
- Започета припрема изложбе Слободана Штетића – истраживање и писање текста за каталог

Рад служби

Општа служба

Снежана Михајлов

Основне активности ове службе су текући и административни послови (завођење разних докумената у деловодну књигу, израда разних решења за запослене, пријаве и одјаве, спискови запослених за исплату зарада, спискови запослених са распоредом за дежурство, за превоз запослених и друго), набавка потребних роба и материјала у складу са потписаним уговорима о јавној набавци или ван њих, израда разних статистичких и других извештаја важних за запослене раднике, фактурисање услуга Музеја (посета, тј. обављених екскурзија које нису плаћене готовински), продаја улазница, робе (реплика накита, новчића, разгледница и публикација) и услуга (издавање потврда, прелиставање старих примерака “Новог пута” и изнајмљивање галерије за изложбе), вођење евиденције о броју посетиоца, послови везани за обезбеђење зграде музеја и експоната, како у изложбеном простору тако и у депоима и галерији, обављање дежурстава приликом многих дешавања (отварање изложби, одржавање предавања и манифестација у Музеју), пријем и одлагање грађе са археолошких ископавања, уређење подрумског простора и депоа, курирски послови, послови одржавања зграде (разне поправке), као и послови редовног одржавања хигијене и уређења зграде Музеја, укључујући све њене делове.

Настављен је рад на уносу дигитализованих предмета у програм ЈИС, где је унесен издавачки попис музејских издања, настављен унос у књигу улазака, као и у првој половини године радиоло се на пројекту израде музејског сајта, који је сада активан и налази се на веб адреси www.jagodina.museum, што је захтевало доста рада на обрадама фотографија предмета и изложби, запослених у музеју, као и пратећих елемената који доприносе естетици сајта.

У 2022. години услед пандемије, проузроковане вирусом Ковид19, није реализовано све што је било планирано, пре свега везано за изложбену делатност, али је због тога било доста активности везаних за издаваштво и презентацију музеја путем интернета.

Значајно учешће извршиоца служби у 2022. години је и у редовном дежурству, а повремено и вођењу организованих група посетиоца кроз сталну поставку и изложбе на галерији. Када су у питању посете ту се пре свега мисли на организоване групе ученика основних и средњих школа из Општине, деце из прдшколских установа, одређених група које су у посети граду Јагодина као и појединачне, а што укупно износи 3196 посетиоца. Поред тога имамо ђачке екскурзије ученика из разних крајева Србије.

Табела годишњих активности:

Параметар	Број	Сума
Укупна посета	3196	-
Појединачно	1156	65500
Појединачно без плаћања	690	-
Групне + екскурзије	2040	108450
Групно без плаћања	1317	-
Отварање изложби	433	-
Екскурзије	427	64050
Годишње улазнице	3106	621200
Годишња зарада	-	795150

У склопу пројеката Министарства културе, одрађена је финансијска и извештачка логистика кустоса, као и Министарства културе, са одобреним роком до 15.12.2020. године.

Поред наведених радова обављали су се послови периодичног сравњења стања, тј. обавеза према добављачима и потраживања према купцима, са рачуноводственом службом, као и праћење биланса стања за одређена конта упоређивањем са планираним за 2021. годину, редовно уригање плаћања обавеза, праћење улазних и излазних фактура Завичајног музеја као и извода по текућим рачунима, као и праћење реализације по ЦРФ пројекту. Израда предлога ребаланса финансијског плана за 2021. годину и финансијски план за 2022. годину.

Отклањање разних кварова уз позивање одговарајућих мајстора, праћење списка дежурних радника и обавештавање директора о истом и стална организација послова запослених по службама.

Такође је и фирма "Елпинг" Сервисни центар из Београда извршила:

- Контролне прегледе инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара, по налогу Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Јагодини - Одсек за превентивну заштиту

Служба за просветно педагошки рад, дизајн и комуникацију

Ђорђе Филиповић

У првој трећини године радио сам на допуњавању и одржавању музејског сајта, www.jagodina.museum, у склопу чега је обрађен велики број фотографија предмета за блогове и виртуелне изложбе. Такође, рађен је периодични бекап података са сајта, те одржавање самог система који га покреће и ажурирање помоћних програма. Део садржаја који је унет ове године чини и 40 страница блогова, са пратећим материјалом, 6 страна виртуелних изложби, са дигитализованом грађом и 11 страна најаве догађаја који су се десили у Завичајном музеју или на спољним локацијама а са нашим учешћем. Сајт се ради паралелно на српском и енглеском језику, и његовим радом координира Јасмина Трајков, у сарадњи са свим кустосима Завичајног музеја.

Марта месеца радио сам на припреми изложбе „Камен у праисторији“ ауторке Соње Перић, и за потребу исте израдио деплијан, 45x21 cm, два преклопа 6 страна, већи плакат 65x135 cm, мањи плакат 30x43 cm и позивница димензија 10x20 cm.

Маја месеца радио сам на реализацији манифестације „Музеји за 10“, у којој традиционално учествујемо од њеног оснивања, са изузетком 2021. године због ситуације око короне. У склопу манифестације, а и у склопу међународне године стакла, реализована је изложба „Рађање стакларства у Србији: стакло из збирки Завичајног музеја Јагодина“,

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

ауторки Јасмине Трајков и Смиљане Додић, којом је отворена овогодишња манифестација, за потребе изложбе израђен је каталог 21x21 cm на 16 страна, плакат већи и мањи, 6 изложбених тематских паноа 61x61cm, наменске налепнице за витрине у којима су се налазили најзначајнији предмети, позивница 10x20 cm и наменске позивнице за слање путем веб платформе. За потребе промоције издања Завичајног музеја коју су реализовали Јасмина Трајков и Бранислав Цветковић, урађена је презентација која је чинила 48 слајдова, а за потребе предавања Душка Грбовића у ОШ „Бошко Ђуричић“; Из збирки Завичајног музеја Јагодина - Први светски рат у ратним дневницима Душана Додића и Војислава Марјановића; урађене су две презентације, једна од 11 слајдова а друга од 39. За потребе фото конкурса „Фотографија у музеју“ – ФУМ 2022 урађена је најава за сајт, виртуелна изложба са најбољим фотографијама, каталог изложбе у ПДФ формату на 18 страна, дипломе за награђене, те за потребе промоције конкурса уснимио више десетина промотивних тематских фотографија. За радионице одржане у склопу манифестације „Магична стакленка“ и „Креативни отпад“ реализатора Соње Перић и Невене Цветковић, урађене су позивнице за слање путем веб платформе.

Јуна месеца за гостујућу изложбу у Њуприји „Средњи век у археолошким збиркама Завичајног музеја Јагодина“ ауторке Смиљане Додић, урађено је 10 паноа димензија 70x100 cm.

У току године више пута радио сам на припреми материјала за објављивања Бранислава Цветковића, 10. марта 5 припрема, 20. марта 10 припрема, 27. маја 2 припреме, 27. јуна једну припрему, 12. септембра једна припрема и 22. новембра 17 припрема. Од августа до октобра радио сам на реализацији изложбе „70 година градског позоришта Јагодина (1947-2022)“ аутора Душка Грбовића, и за потребе исте дигитализовао и обрадио 274 фотографија и плаката из наше збирке и архиве Градског позоришта, урадио 16 паноа 100x70 cm и плакат димензија 50x70 cm. Децембра месеца, за потребе јануарске изложбе „Генерал Душан Додић јунак великог рата“, аутора Душка Грбовића, која гостује у Крагујевцу, урађен је деплијан 60x21 cm, два преклопа 6 страна, плакат 33x48 cm и позивница 20x10 cm. Током године сва музејска дешавања су представљана и на музејском сајту, на српском и енглеском језику. Поред тога, током целе године стандардно сам учествовао у процесу дигитализације музејске грађе и одржавању ЈИС система.

Фототечка служба

Милосав Брајковић

У току 2022. године био сам ангажован на пословима фотографисања музејских предмета и музејске грађе по налозима кустоса за музејску фотодокументацију, за потребе објављивања у каталозима, зборницима, монографијама, књигама и другим радовима.

Сва фотографисања за потребе музејске фото документације и ове године рађена су по новим смерницама о дигитализацији у музејима, тако да су сви снимци рађени паралелно у (JPG i RAW) формату.

Од теренских снимања, у току ове године, са кустосом Душком Грбовићем сам ишао на градско гробље, где сам снимао споменике за потребе објављивања у његовим стручним радовима.

У току календарске 2022. године за потребе кустоса снимео сам 2292 дигитална снимка.

Библиотека служба

Снежана Деспотовић

Библиотека Завичајног музеја је специјална библиотека. С обзиром на то да је неговање културног наслеђа задатак Музеја, набавна политика је орјентисана на литературу која музејским радницима омогућава праћење нових савремених резултата научног рада.

У 2022-ој години разменом је добијено 57 публикација, од тога 50 монографских и 7 серијских наслова.

Из области:

- Науке и знање уопште- 32 публикације
- Друштвене науке- 6
- Уметност. Рекреација. Забава. Спорт- 5
- Географија. Биографија. Историја- 14

Све публикације су заведене у књигу инвентара уз примену Међународних стандарда за библиографски опис публикација, за сваку врсту грађе појединачно, односно класификовањем публикација додељивањем бројева Универзалне децималне класификације (УДК).

Корисници Библиотеке ове године су били запослени у Завичајном музеју.

Остале активности:

- сарадња сакустосима ради набавке и давања публикација на коришћење
- пружање стручне помоћи студентима и ученицима и издавање публикација при изради дипломских, матурских, семинарских радова
- сарадња са музејским установама, институтима, заводима ради размене публикација
- старање и спровођење техничко-заштитних мера за чување и одржавање библиотечког материјала
- члан Сталне комисије за одређивање цене књига, публикација и других штампаних материјала
- председник комисије која је извршила годишњи попис новчаних средстава и готовинских еквивалената, реплика, брошура и улазница

Д и р е к т о р,

Србољуб Милетић, дипл. правник